

Whitehorse is -7°C ; het heeft een behaaglijk gemiddelde van 13°C in juli. Maar het is wel een klimaat van contrasten, want in de winter kan de temperatuur op sommige dagen tot -40°C dalen en in de zomer soms tot 30°C oplopen. Juli is de warmste maand in Yellowknife met een gemiddelde temperatuur van 16°C .

Er zijn in het Canadese Noorden maar twee echte seizoenen: winter en zomer, want de overgangperiodes zijn te verwaarlozen. In de nabijheid en ten Noorden van de poolcirkel verdwijnt de zon in de winter gedurende weken of maanden, maar in deze "lange nacht" is 't zelden echt donker. Het Noorderlicht (aurora borealis) geeft vaak een grote helderheid en het geschitter van de sterren tezamen met het blinkende licht van de maan geeft voldoende licht voor bijna alle normale activiteiten, óók voor de jacht. Gedurende de zomer is deze streek het beroemde "land van de midernachtzon".

Bestuursvorm

Eeuwenlang is het Noorden vanuit de verte bestuurd, eerst door Groot Britannië en later door de befaamde Hudson Bay Company. In 1880 werd de verantwoordelijkheid voor het Noorden overgedragen aan het nieuwe Canadese gouvernement en sindsdien wordt het uitsluitend vanuit Ottawa geregeerd. Oorspronkelijk werden de N.W.T. door een Commissioner en een benoemd bestuurscollege geleid; tegenwoordig worden alle 22 leden daarvan door de stemgerechtigden gekozen. In 1967 werd Yellowknife hoofdplaats, in plaats van Fort Smith. Op soortgelijke wijze wordt het Yukon Territory bestuurd door een Commissioner, die benoemd wordt door de federale regering; hij wordt geassisteerd door een raad van 12 gekozen leden.

Als bijlage tot het volgende nummer van "Canada vandaag" hopen wij onze lezers een duidelijk en overzichtelijk kaartje in kleuren van het Gehele Canadese grondgebied te kunnen aanbieden. Wij zouden u willen adviseren, dat kaartje dan goed te bewaren, zodat het u ook in de toekomst goede diensten kan bewijzen, b.v. bij de afleveringen van de serie "Canada stuk-voor-stuk", waarvan u in deze editie de eerste bijdrage ("Het Noorden") aantreft.

Delfstoffen

Terwijl de traditionele bezigheid van jagen, vallen zetten en vissen nog steeds een belangrijke rol in de noordelijke economie speelt, is de moderne ontwikkeling bijna geheel op het winnen van delfstoffen gericht.

Zelfs vóór de beroemde Gold Rush van Klondike in 1898 zochten ontdekkingsreizigers al naar delfstoffen en samen met latere onderzoekers hebben ze daardoor een groot aandeel in de ontsluiting van het Noorden gehad.

Terwijl er vóór de gold rush minder dan duizend mensen van blanke afstamming onder de Indianen woonden, was dit aantal in 1899 al tot meer dan 60.000 aangegroeid. De meesten van hen trokken naar de oorspronkelijke hoofdstad Dawson, die van de ene op de andere dag tot "boomtown" was geworden. Nu deze enorme toeloop nog slechts een romantische herinnering is, blijft de produktie van mineralen (meest zilver, goud, cadmium, lood en zink) de voornaamste bron van inkomsten van de Yukon; gedurende de laatste jaren bedroeg de gemiddelde opbrengst ongeveer 230 miljoen dollar.

Yellowknife had zijn eigen "gold rush" in de jaren dertig van deze eeuw, toen een aantal mijnen in de omgeving van de stad werd geëxploiteerd. De meeste daarvan zijn nu weer gesloten, maar in de omgeving van Yellowknife zijn nog twee mijnen die tot de grootste producenten van goud in Canada behoren.

Olie en gas

De exploratie en de ontwikkeling van olie en gas zijn andere belangrijke economische factoren in het Noorden. Het transport van Canadees en Amerikaans aardgas naar zuidelijke afnemers via een pijpleiding is er de laatste jaren een kwestie van vitaal belang geworden.

Na allerlei moeilijkheden - een openbare enquête, studies over milieubederf en onderhandelingen over landvoorwaarden van inheemse bewoners - is besloten om in de komende jaren voor enkele miljarden dollar aan pijpleidingen en soortgelijke transportmiddelen aan te leggen. Zo is er een pijpleiding geïmplementeerd voor het vervoer van gas uit Alaska naar de Verenigde Staten; 3362 van de 4442 km, dus driekwart van de totale lengte, zal over Canadees grondgebied voeren.

Transportwegen, zoals de Alaska Highway (1942), de Dempster Highway (in 1979 aangelegd om de zuidelijke Yukon te verbinden met Inuvik en de Mackenzie Delta in de N.W.T.), de aanleg van pijpleidingen en andere moderne installaties, hebben hun tol geëist. Toch blijven er gelukkig nog onafzienbare streken van onbedorven, woeste natuur over.

Nationale parken

Een paar gedeelten van het meest wilde en prachtige gebied in het Noorden worden als Nationale Parken beschermd, waarbij de Northwest Territories op drie van zulke reservaten kunnen bogen: Nahanni National Park (ten N.W. van Fort Liard) met de spectaculaire 90 meter hoge Virginia waterval (tweemaal zo hoog als de Niagara); Wood Buffalo National Park, het op één na grootste park ter wereld, gelegen aan de noordgrens van de provincie Alberta (bij Fort Smith en Fitzgerald) en Auyuittuq National Park op Baffin Island, het eerste park op aarde dat binnen de poolcirkel ligt.

Tussen de bergtoppen van de zuidwestelijke Yukon liggen de woeste rivieren, machtige gletsjers en een rijke flora en fauna van het 22.000 km² grote Kluane National Park, een van Canada's meest gevarieerde natuurwonderen.

Ondanks het steeds verder opdringen van de moderne ontwikkelingen blijft het Canadese Noorden voor velen een land van romantiek en avontuur, een beeld dat aangewakkerd wordt door auteurs als Robert Service ("The Spell of the Yukon"), Jack London ("The Call

Een Canadese Inuit kijkt over de zee in Pelle Bay, N.W.T.

of the White") en James Houston ("The White Dawn" en "Spirit Wrestler").

Het rijke en onstuimige verleden van het Noorden dat beschouwd wordt als "Canada's laatste grens", belooft plaats te maken voor een nog grootser toekomst.